

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 5	Antal sidor 4
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson Hygijensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Bitr.smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2019-03-19	Giltig t.o.m. 2021-03-22

Smittsam tuberkulos

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner.

Sjukdom

Tuberkulosbakterien kan finnas på många ställen i kroppen. Sjukdomen är smittsam när den förekommer i lungor eller larynx. Tuberkulos på annat ställe i kroppen är aldrig smittsam.

Smittdos

Smittdosen varierar men oftast krävs höga doser. I allmänhet krävs nära och långvarig kontakt med smittsam patient för att riskera att bli smittad.

Smittvägar

Tuberkulos kan smitta via luften vid nära kontakt med smittsam patient.

Smitta sker normalt inte via ytor och föremål. Bakterien kan dock överleva lång tid även i intorkat tillstånd. Detta utgör i praktiken ingen smittrisk.

Smittsamhetsbedömning

Det är ansvarig läkare som avgör om patienten är smittsam, se smittskyddsblad för "Tuberkulos" på Smittskydd Värmlands webbplats under rubriken [A-Ö, sjukdomar/Tuberkulos](#).

Det är ansvarig läkare som avgör om patienten är smittsam

Placering

Patient med misstänkt eller konstaterad smittsam tuberkulos ska vårdas på enkelrum med egen toalett och stängd dörr. Patienten ska inte vistas utanför rummet om det inte är nödvändigt för undersökning och behandling.

Patient med konstaterad smittsam tuberkulos ska vårdas på infektionskliniken. Vid misstanke om resistent tuberkulos (MDR, XDR) ska högisoleringsrum användas.

Vårdrutiner vid misstänkt eller konstaterad smittsam tuberkulos

All personal i arbete i vådrummet ska använda andningsskydd

På vårdavdelning

- Vårdande enhet har ansvar att informera annan enhet (röntgen, ögonmottagningen etcetera) som ska vårda patienten om diagnosmisstanke och vådrutiner.
- Antalet personal runt patienten ska begränsas.
- Patienten får inte vistas utanför rummet. Eventuell utevistelse tillåts i samråd med ansvarig läkare.
- Patienten ska instrueras att vid hosta alltid täcka munnen med engångsnäsdukar och därefter slänga näsduken i plastpåse.
- Personal ska använda andningsskydd FFP3 och vara välinformerad hur andningsskyddet används.
- Andningsskydd är för engångsbruk
 - ska inte återanvändas,
 - ska slängas i soppåse i innerslussen.

Transport inom sjukhus

- Vid transport av patient mellan vårdenheter inom sjukhus kan transportpersonal köra patienten.
- Transportpersonal ska bära andningsskydd i patientrummet
 - andningsskyddet ska sättas på innan transportören går in i patientrummet,
 - ska tas av när man är lämnat vådrummet,
 - ska slängas i soppåse i ytterslussen,
 - desinfektera händerna.
- Transportpersonalen bär inte andningsskydd under transport i korridor/kulvert.
- Vid återkomst till vådrummet
 - ska andningsskydd sättas på i ytterslussen,
 - slängs sedan i soppåse i innerslussen,
 - desinfektera händerna.
- Patienten ska instrueras att vid hosta alltid täcka munnen och använda engångsnäsdukar som slängs i medhavd plastpåse.
- För patient med riklig hosta/sputum eller vid oföljksamhet till rätt hostteknik ska patientansvarig läkare bedöma graden av smittsamhet och besluta om vårdpersonal bör transportera patienten.

Vårdrutiner kan variera och det är alltid behandlande läkare som avgör efter individuella bedömningar

Transport mellan vårdinrättningar

- Patienten ska instrueras att vid hosta alltid täcka munnen och använda engångsnäsdukar som slängs i medhavd plastpåse.
- Transport av misstänkt smittsam eller konstaterad smittsam patient mellan vårdinrättningar eller bostad och vårdinrättningar ska ske i ambulans.
- Fönstret mellan vårdutrymme och styrhytt ska vara stängt.
- Ambulanspersonal ska ha andningsskydd FFP3 med ventil.

Vård på poliklinisk enhet

- Vårdansvarig enhet ska informera om diagnosmisstanke och vådrutiner.
- Personal som vårdar patienten ska ha andningsskydd.
- Patienten ska inte vänta i gemensamt väntrum eller i korridor.
- Patienten ska om möjligt undersökas sist på dagen.
- Kontaktytor ska torkas av med Des +45.
- Undersökningsrummet ska stå tomt med stängd dörr en timme innan ny patient.

Personal

Begränsa antal personer som vårdar patient med smittsam tuberkulos. Person som är gravid eller har en sjukdom eller behandling som kraftigt nedsätter immunförsvaret bör inte vårda patient med smittsam tuberkulos. Individuell bedömning görs av arbetsledaren.

Loggbok

Vid skäligen misstanke på smittsam tuberkulos på vårdavdelning ska loggbok (se bilaga sid 4) föras över personal, studenter och besökare som inte är långvariga hushållskontakter. Anteckna även eventuella medpatienter som delat rum med patienten under vårdtiden.

På infektionskliniken ska loggbok enbart föras i samband med vård av patient med resistent tuberkulos (MDR, XDR).

Besökande

Långvariga hushållskontakter till patienten kan besöka vederbörande och behöver inte bära andningsskydd. Övriga besökare ska alltid bära andningsskydd. Instruera besökare hur andningsskyddet används. Restriktivitet med besök ska gälla innan sjukdomen är adekvat behandlad.

Barn under sju år samt gravida och immunsupprimerade ska inte besöka patienten. Undantag kan göras efter läkarbedömning för egna barn som är/varit långvariga hushållskontakter.

Smittspårning

När tuberkulos har blivit konstaterad ska smittspårning utföras snarast. Ta omgående telefonkontakt med Tuberkulosmottagningen samt skicka remiss.

Disk

Vanligt porslin används. Disk ska ställas direkt i diskmaskin och matvagn.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Städpersonal ska använda andningsskydd.

Vanligt rengöringsmedel. Vid punktdesinfektion används Des +45. Vid stora spill används Virkon.

Slutstädning

Slutstädning med Virkon.

Städpersonal ska använda andningsskydd. Rummet ska stå tomt med stängd dörr en timme innan ny patient.

[Mer information om tuberkulos på Smittskydd Värmlands webbplats](#)

Dokumentet är utarbetat av: Ann-Mari Gustavsson i samarbete med infektionskliniken

